

27925-989 Bestrijding internationaal terrorisme

nr. Lijst van vragen en antwoorden

De vaste commissie voor Defensie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister van Defensie over de **F-16 videobeelden Hawija en missie-archivering (27925, nr. 989)**.

Voorzitter van de commissie,
Kahraman

Adjunct-Griffier van de commissie,
Manten

Nr	Vraag	Bijlage	Blz. (van)	t/m
1	Kunt u aangeven wat uw voorgangers hebben gedaan om de “overschreven” opnamen te vinden met daarbij een tijdlijn en ondernomen actiepunten?			
2	Kunt u aangeven wat u tijdens uw ministerschap heeft gedaan om deze “overschreven” opnamen te vinden met daarbij een tijdlijn en ondernomen actiepunten, in aanvulling op de eerder gestuurde tijdlijn?			
3	Kunt u verklaren waarom de “overschreven” opnamen verdwenen zijn terwijl elke vlieger verplicht is binnen een aantal uur de opnamen van twee minuten voor tot twee minuten direct na een aanval te rapporteren?			
4	Kunt u verklaren waarom de “overschreven” opnamen ineens wel gevonden werden nadat er kort daarvoor hierover een artikel in de media was gepubliceerd?			
5	Kunt u aangeven waarom dit in de anderhalf jaar daarvoor, ondanks herhaald verzoek van de commissie Sorgdrager, niet eerder is gebeurd?			
6	Kunt u aangeven hoe deze “overschreven” opnamen nu ineens wel gevonden konden worden?			
7	Kunt u aangeven waarom u het wel of niet eens bent met de stelling van mevrouw Sorgdrager tijdens het gesprek met de Kamer dat in haar tijd als Kamerlid de rode lijn allang was bereikt gezien de stroeve opstelling van Defensie bij het medewerking verlenen aan haar commissie?			
8	Kunt u reflecteren op de woorden van de Commissie Sorgdrager in haar, door de nieuwe feiten aangescherpte, brief dat haar Commissie “uiterst onaangenaam getroffen werd door deze gang van zaken, omdat een cruciale bron is achtergehouden”?			
9	Als de detachementscommandant de AAR destijds vanwege de grotere omvang van de schade anders had ingevuld en het OM daarbij betrokken was geweest, wat zouden dan destijds en nu de mogelijke gevolgen zijn geweest, en had dit tot andere uitkomsten geleid dan nu het geval is?			
10	Welke conclusies verbindt u aan de ernstige constatering van de Commissie Sorgdrager dat het ministerie van Defensie, ook onder uw ministerschap, onvoldoende heeft meegewerkt aan waarheidsvinding en de commissie al dan niet bewust onjuist heeft geïnformeerd over het bestaan van een tweede BDA?			
11	Kunt u reflecteren op de nieuwe ontwikkelingen die volgens de Commissie Sorgdrager een nieuw perspectief werpen op de gebeurtenissen en voor haar aanleiding vormden om haar bevindingen aan te scherpen, juist ook in het licht van de eerder door uw voorgangers aangeboden excuses?			
12	Waarom is in de brief van 27 maart jl. niet verder ingegaan op het feit dat de			

- waarheid niet eerder aan het licht is gekomen?
- 13 Welke consequenties heeft het onjuist informeren van de Kamer door toenmalig minister Hennis-Plasschaert voor haar geloofwaardigheid in haar huidige, delicate positie als Speciaal Vertegenwoordiger bij de Verenigde Naties?
 - 14 Wat zijn de consequenties voor betrokkenen als (ernstig) plichtsverzuim wordt geconstateerd?
 - 15 Wordt het handelen van andere betrokkenen die met de beelden hebben gewerkt onderzocht, aangezien er een intern onderzoek wordt ingesteld naar het handelen van de detachementscommandant?
 - 16 Op basis van welke relevante interne regelgeving wordt het interne onderzoek opgezet?
 - 17 Wat is de maatstaf om (ernstig) plichtsverzuim vast te stellen?
 - 18 Zijn er meer gevallen bekend waarin militairen geweigerd hebben om mee te werken aan zowel interne als externe onderzoeken?
 - 19 Ziet het OM geen aanleiding tot het zelf instellen van een onderzoek naar het handelen van de toenmalig detachementscommandant omdat Defensie reeds een intern onderzoek heeft aangekondigd?
 - 20 Waarom ziet het OM geen aanleiding om zelf een onderzoek in te stellen naar het handelen van de toenmalig detachementscommandant?
 - 21 Heeft de Commandant Der Strijdkrachten de videobeelden zelf gezien alvorens het intern memorandum 'Onderzoek CIVCAS melding 2 juni 2015 'VBIED Facillity" van 30 juni 2016 op te stellen?
 - 22 Heeft u naar aanleiding van het lezen van het onder embargo ontvangen rapport Sorgdrager, maar voor het ontvangen van vragen van de Volkskrant op 29 januari, nader geïnformeerd naar de zogenaamd overschreven beelden?
 - 23 Zijn de videobeelden aangetroffen naar aanleiding van uw nadere vragen of in verband met de lopende rechtszaak?
 - 24 Was u voordat u het rapport Sorgdrager onder embargo heeft ontvangen ervan op de hoogte dat videobeelden overschreven zouden zijn?
 - 25 Kunt u bevestigen dat, zoals op pagina 155 van het rapport van de Commissie Sorgdrager staat, 'uit de documentatie en gesprekken naar voren komt dat de beelden van het Nederlandse BDA de dag na de uitvoering, op 4 juni 2015, in Den Haag beschikbaar zijn voor de kleine kring betrokkenen die op de hoogte zijn van de aanval en de mogelijke gevolgen'?
 - 26 Viel de toenmalige minister van Defensie of een ander lid van het kabinet ook onder de 'kleine kring betrokkenen' die op pagina 155 van het Sorgdrager rapport wordt beschreven?
 - 27 Aangezien het een 'Air interdiction'-missie betrof en er dus veel tijd is geweest om inlichtingen te vergaren, hoe zijn deze inlichtingen gecheckt, wat was bekend over de burgers die in het gebied waren, was bekend dat er een woonwijk naast lag en was bekend dat er veel vluchtelingen in het gebied verbleven?
 - 28 Is bij het tonen van de beelden op 4 juni in Den Haag de mogelijkheid van burgerslachtoffers besproken?
 - 29 Is op 3 juni door de Verenigde Staten aan het kabinet meegedeeld dat er waarschijnlijk burgerslachtoffers zijn gevallen?
 - 30 Komt de lijn van het interne memorandum van 30 juni 2016 overeen met soortgelijke memoranda over de impact van andere luchtaanvallen?
 - 31 Kan Defensie een duidelijke woordelijke beschrijving geven van wat er in de videobeelden van de tweede battle damage assessment te zien is?

32	Wat is de status van het intern onderzoek naar het handelen van de betreffende militair? Wat zijn de mogelijke consequenties?		
33	Kunt u uiteenzetten hoe er wordt gezorgd dat de situatie zoals deze nu is ontstaan niet nog eens zal gebeuren? Welke maatregelen worden genomen om dit te voorkomen naast de onderzoeken die worden gedaan?		
34	Gezien het feit dat u de beelden zelf op 24 januari heeft gezien, gaat dit dan om de beelden van de tweede BDA? Was dit de eerste keer dat u de beelden zag?		
35	Gezien het feit dat u aangeeft dat ook u is verteld dat de videobeelden waar vaak om is gevraagd overschreven waren, klopt de conclusie dan dat u zelf verkeerd bent geïnformeerd?		
36	Hoe gaat u het feitenrelaas opstellen om te verklaren waarom de videobeelden nu pas getraceerd zijn? Waarom was dit niet eerder mogelijk aan de hand van de vragen van de Commissie Sorgdrager om de genoemde beelden?	1	
37	Hoe zal het onderzoek onder leiding van de heer Brouwer vormgegeven worden? Hoe zal onderzocht worden of de beoordeling onjuist was? Waar wordt dat op gebaseerd?	1	
38	Wanneer verwacht u de conclusies van de vier aangekondigde onderzoeken?	1	2
39	Zijn er andere aanleidingen voor het algemene onderzoek van het IO&E over de huidige stand van de missiegerelateerde archivering bij Defensie?	1	2
40	Betekent het gegeven dat de Onderzoeksraad Voor Veiligheid heeft bevestigd dat zij dit onderzoek niet kan uitvoeren, dat enkel de Tweede Kamer bevoegd is om betrokken militairen onder ede te horen zonder over te gaan tot een strafrechtelijk onderzoek?	2	
41	Wat is de gebruikelijke procedure voor het bewaren van BDA-beelden?	2	
42	Was u op de hoogte van het feit dat de Commissie Sorgdrager al ruim anderhalf jaar herhaaldelijk heeft gevraagd naar de beelden van de tweede BDA, en zo ja, sinds wanneer? Wat heeft u gedaan om deze beelden boven water te krijgen?	2	
43	Waarom is er voor gekozen om enkel het handelen van de detachementcommandant te onderzoeken? Klopt het niet dat de Commissie in bredere zin de acties van het ministerie van Defensie bevroegd in de nasleep van de luchtaanval in Hawija?	2	
44	Klopt het dat in het ochtendberaad van 4 juni met u en de SG over onder andere de aanval in Hawija en de waarschijnlijke burgerslachtoffers is gesproken zoals de tijdlijn van het Rapport Commissie van onderzoek Wapeninzet Hawija stelt? Geeft dit geen aanleiding om ook onderzoek te doen of naar aanleiding van dit ochtendberaad anders gehandeld had moeten worden? Zo niet, waarom niet?	2	
45	Wordt er gekeken of aanpassing van de regels noodzakelijk is, ook als blijkt dat de detachementcommandant niet in strijd heeft gehandeld met de geldende regels zoals Commissie Sorgdrager zelf ook voorstelt?	2	
46	Kunt u bevestigen dat Nederland nog nooit eerder te maken heeft gehad met een situatie met zoveel burgerslachtoffers, zoals genoemd werd tijdens de technische briefing?	2	
47	Wat is uw analyse over de aangescherpte conclusies van de Commissie Sorgdrager?	3	
48	Wat is het gebruikelijke protocol voor het opstellen van een intern memorandum zoals dat van 30 juni 2016? Is de beoordeling van de Commandant Der Strijdkrachten in lijn met dit protocol? Wordt er ook gekeken naar mogelijke wijziging van dit protocol aan de hand van de conclusie van de Commissie Sorgdrager?	3	
49	Heeft de Commissie, die aangeeft dat Defensie onvoldoende heeft meegewerkt om op alle punten tot waarheidsvinding te komen, deze analyse ook met u	3	

- gedeeld, en zo ja, wanneer heeft zij dit als eerste gedaan? Welke stappen heeft u gezet in reactie op deze analyse?
- 50 Kunt u het verschil in berichtgeving verklaren tussen uw uitspraak dat ‘de videobeelden van de tweede vlucht destijds als niet relevant werden beschouwd, zijn overschreven en dus niet waren bewaard’ en de technische briefing van 16 april jl. waarin wordt gesteld dat beelden die door F-16’s worden gemaakt altijd worden gearchiveerd en overschrijvingen slechts plaatsvinden op de cartridge van het vliegtuig zelf? 4
- 51 Toen het ministerie richting de Commissie Sorgdrager beweerde dat de beelden waren overschreven, had dit dan betrekking op de vliegbasis Leeuwarden of de cartridge in de F-16? 4
- 52 Is het overschrijven van beelden, zoals gesteld in het rapport van de commissie, gebruikelijk? 4